

УДК 657:336
Мидло Богдан

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
ОПОДАТКУВАННЯ ПРИБУТКУ ПІДПРИЄМСТВА: ОБЛІКОВИЙ АСПЕКТ

Mydlo Bohdan

Ternopil Ivan Puluj National Technical University
BUSINESS PROFIT TAXATION: ACCOUNTING ASPECT

Оподаткування прибутку підприємств та облік даного процесу є важливим не лише визначення кінцевого результату діяльності, а й соціальної відповідальності підприємства. Серед нормативно-правових актів, що регламентують облік результатів діяльності та визначення прибутку важливе місце займає П(С)БО 17 та Податковий кодекс України. Власне останній документ містить основні правила щодо визначення бази оподаткування, ставок податку на прибуток, правил його нарахування та сплати та звітування за цим податком.

Розміри ставок податку на прибуток встановлюються ПКУ та відрізняються в залежності від категорії суб'єкта господарювання. Норми податкового законодавства також передбачають, в окремих випадках, що для нарахування та сплати податку на прибуток базою оподаткування є дохід суб'єкта господарювання.

Податок на прибуток сплачується щокварталу або раз на рік, в залежності від відповідності організаційно-правової форми господарювання та виду господарської діяльності суб'єктів господарювання визначеним ПКУ критеріям. У наступній таблиці 1. наведено терміни сплати податку та звітування про нього.

Таблиця 1

Терміни сплати податку та подання звітів

Звітний		Граничний строк для	
квартал	рік	звітування	сплати податку
Квартальні платники податку на прибуток			
I	2021	11.05.2021	20.05.2021
II		10.08.2021	19.08.2021
III		09.11.2021	19.11.2021
IV		01.03.2022	11.03.2022
Річні платники податку на прибуток			
-	2021	01.03.2022	11.03.2022

Для визначення бази оподаткування розраховують величину фінансового результату до оподаткування за відповідним алгоритмом. Розрахунок усіх величин зазначених в алгоритмі здійснюють за правилами бухгалтерського обліку відповідно до П(С)БО.

Залежно від величини отриманих доходів, суб'єкти господарювання застосовують один з підходів визначення бази оподаткування, відповідно до вимог ПКУ – з використанням податкових різниць або без них. Розмір доходу, що виступає основним критерієм для вибору методу становить 40 млн. грн. за рік. Як правило малі підприємства, вкладаються в межі «менше або рівно 40 млн. грн.» та використовують методику визначення об'єкту оподаткування без застосування податкових різниць, всі інші застосовують податкові різниці.

Для акумулювання інформації про нарахування та сплату податку на прибуток в плані рахунків призначений рахунок 98 «Податок на прибуток». Структура даного

рахунку представлена на рисунку 1. За дебетом даного рахунку накопичується інформація про нараховані суми податку, за кредитом – його сплата.

Рис. 1. Структура рахунку 98

Узагальнення інформації про податок на прибуток здійснюється у Звіті про фінансові результати – рядок 2300. На нашу думку, варто зупинити увагу також на податковій звітності з даного податку, а саме Декларації з податку на прибуток. В даному контексті варто зауважити що до структури податкової звітності постійно вносяться зміни, що відображають оновлення в податковому законодавстві з питань нарахування та сплати податку на прибуток.

За звітний період 2021 року необхідно подавати Декларацію за оновленою формою відповідно до Наказу Мінфіну №317. Окрім того, за 2021 рік продовжує діяти правило про подвійне подання звітності. Тобто – фінансову звітність оприлюднюють не пізніше 1 березні поточного року разом з декларацією на прибуток, а потім, після проведення обов'язкового аудиту, її оприлюднюють повторно разом з аудиторським висновком у термін до 10 червня поточного року. При цьому якщо після аудиту були внесені виправлення у фінансову звітність то декларацію з податку на прибуток оприлюднюють повторно. Декларація з податку на прибуток заповнюється за формою затвердженою 2015 року з врахуванням усіх наступних змін та доповнень. Інформація для декларації вноситься на підставі даних бухгалтерського обліку наростаючим підсумком від початку року. Структура декларації включає: саму декларацію та десять додатків до неї. При цьому, кожен суб'єкт господарювання заповнює лише ті додатки відносно яких у нього є інформація відображені в системі бухгалтерського обліку. Варто зауважити, що фінансова звітність є обов'язковим додатком до декларації.

Список використаних джерел:

1. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 17 «Податок на прибуток», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 28.12.2000 № 353 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0047-01#Text>